

ردیف	سؤالات	بارم
۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (الف) قدیمی‌ترین متنی که تاکنون کشف شده، به خط کهن سومری است که بیش از ۴۰۰۰ سال قدمت دارد. (ب) مطالعه و شناخت «دوران پیش از تاریخ» عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است. (ج) حکومت «ایلخانان» در ایران پس از تسلط مغولان به دست چنگیزخان تشکیل شد.	۰/۷۵
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت راست با شماره‌های سمت چپ در ارتباط است. (ستون سمت چپ یک مورد اضافی است). (الف) طراح سیاست موازنه منفی ۱- احمد قوام (قوام‌السلطنه) (ب) فرمانده نظامی کودتا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ ۲- سپهبد حاجعلی رزم‌آرا (ج) مخالف ملی شدن صنعت نفت ۳- دکتر محمد مصدق ۴- سرلشکر فضل‌الله زاهدی	۰/۷۵
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). آبادان - هویت ملی - مسجد سلیمان - هویت فرهنگی (الف) در دوره ایلخانان، زبان فارسی روبه رشد گذاشت و به احیا و تقویت کمک کرد. (ب) فعالیت انگلیسی‌ها برای یافتن منابع نفت در ایران، در منطقه به نتیجه رسید.	۰/۵
۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (الف) حکومت استالین در عرصه خارجی به دنبال چه بود؟ ۱) گسترش تجارت و بازرگانی از مسیر دریای مدیترانه و سیاه ۲) رسیدن به دریاهای آزاد و گرم جهان ۳) گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی ۴) گسترش و نفوذ کمونیست در اروپای شرقی و غربی (ب) در جریان جنگ جهانی دوم کدام کشورها بیشترین تلفات را داشتند؟ ۱) روسیه و فرانسه ۲) روسیه و آلمان ۳) آمریکا و انگلیس ۴) آلمان و انگلیس	۰/۵
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (الف) کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی اول، از تجزیه کدام امپراتوری تشکیل شد؟ (ب) دریاچه‌های نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی در چه عملیاتی نیروی دریایی صدام را نابود کردند؟	۰/۵
۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (الف) وکیل‌الرعا: (ب) استبداد صغیر:	۲
۷	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: (الف) فواید و کارکردهای تاریخ را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است) (ب) مهم‌ترین مسائل و مشکلات جهان را در فاصله دو جنگ بزرگ نام ببرید. (دو مورد) (ج) کشور ایتالیا پس از جنگ جهانی اول با چه مشکلاتی روبرو شد؟ (دو مورد)	۲/۵

ردیف	سؤالات	بارم
	<p>(د) پس از پیروزی انقلاب اسلامی، چه نهادهای انقلابی در کشور تأسیس شد؟ (دو مورد)</p> <p>(ه) دو مورد از نقش و خدمات زنان را در هشت سال دفاع مقدس بنویسید.</p>	
۸	<p>مقایسه پدیده‌های تاریخی:</p> <p>الف) جایگاه «وزارت» در عصر سلجوقی و در دوره خوارزمشاهی چه تفاوتی داشت؟</p> <p>ب) اهداف آلمان و فرانسه را از تشکیل «اتحاد و اتفاق سه‌گانه» قبل از جنگ جهانی اول با هم مقایسه کنید. (یک مورد برای هر کدام)</p>	۲
۹	<p>اظهارنظر و قضاوت:</p> <p>الف) به نظر شما، چرا مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با جهان خارج در دوران افشار و زند نسبت به عصر صفوی کاهش چشمگیری یافت؟</p> <p>ب) به نظر شما، چرا اصلاحات در عصر ناصرالدین شاه قاجار به تغییرات اساسی منجر نشد؟</p>	۱/۵
۱۰	<p>کاربست شواهد و مدارک تاریخی:</p> <p>نشریه (روزنامه) به عنوان رسانه گروهی، یکی از ابداعات تأثیرگذار تمدن جدید غربی بود که در دوره قاجار به ایران راه یافت. نشریات از طریق آگاهی بخشی عمومی، تأثیرات فکری، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی زیادی بر جامعه ایرانی گذاشتند. اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد (۱۲۵۳ ق). چند سال بعد، امیرکبیر برای رشد آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعه فکری و فرهنگی جامعه، روزنامه وقایع اتفاقیه را منتشر کرد که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد. پس از آن روزنامه‌های دولتی و غیردولتی دیگری در ایران انتشار یافت. به دلیل استبداد در حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند که نسخه‌هایی از آنها به صورت مخفیانه به داخل ایران می‌رسید.</p> <p>الف) نشریات چگونه تأثیرات فکری و سیاسی زیادی بر جامعه ایرانی گذاشتند؟</p> <p>ب) چرا در دوران قاجار برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند؟</p>	۱
	<p>تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)</p>	
۱۱	علت مخالفت امام خمینی (ره) را با تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی بنویسید.	۱
۱۲	چرا شیخ فضل‌الله نوری از صف طرفداران مشروطه جدا شد؟	۱
۱۳	چرا آلمان در نخستین سال‌های پس از جنگ جهانی اول شرایط اقتصادی وخیمی داشت؟	۱
۱۴	به چه دلایلی در اوایل قرن بیستم سیاستمداران انگلیسی برنامه تغییر سلطنت را در ایران پیگیری می‌کردند؟ (دو مورد)	۱
۱۵	علل مخالفت نمایندگان مجلس شانزدهم را با قرارداد الحاقی گس - گلشایان بنویسید. (دو مورد)	۱
۱۶	ادامه مبارزه مردم با حکومت پهلوی در روزهای تاسوعا و عاشورای ۱۳۵۷، آمریکا را به چه نتایجی رساند؟ (دو مورد)	۱
۱۷	علت تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام توسط حضرت امام (ره) چه بود؟	۱
۱۸	چرا پس از آزادسازی خرمشهر، جنگ وارد مرحله تازه‌ای شد؟	۱

این تفاوت که اختیارات برخی دیوان‌ها نسبت به دوره سلجوقی کم شد، برخی دیگر تغییر نام یافت و برخی دیوان‌های جدید نیز تشکیل گردید. (درس ۳)

(ب) آلمان از یک سو با هدف مقابله با تهدیدهای خارجی به ویژه خطر حمله فرانسه و از سوی دیگر برای پیشبرد سیاست‌های توسعه‌طلبانه خود در اروپا و فراسوی دریاها با برخی از کشورها پیمان اتحاد سیاسی و نظامی منعقد کرد.

در مقابل، فرانسه برای خروج از انزوای سیاسی و پایان دادن به برتری جویی آلمان، نخست با روسیه و سپس با انگلستان پیمان‌های جداگانه‌ای منعقد کرد. (درس ۹)

۹- الف) مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با جهان خارج در دوران افشاریه و زندیه به علت درگیری‌های داخلی و بی‌ثباتی سیاسی نسبت به عصر صفوی کاهش چشمگیری یافت؟ (درس ۶)

(ب) ناصرالدین‌شاه اگرچه ضرورت نوگرایی و جبران عقب‌ماندگی کشور را درک کرده بود، از نتایج سیاسی آن، که کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود، به شدت وحشت داشت. برای مثال، او مدرسه دارالفنون را نماد ترقی قلمداد می‌کرد و علاقه فراوانی به انتشار کتاب و روزنامه داشت اما در عین حال، از نشر اندیشه سیاسی جدید و ترویج افکار مشروطه‌طلبی و جمهوری‌خواهی در ایران سخت بیمناک بود. (درس ۷)

۱۰- الف) از طریق آگاهی بخشی عمومی

(ب) به دلیل استبداد در حکومت قاجار و نبود آزادی بیان (درس ۲)

۱۱- از دیدگاه حضرت امام، این تصویب‌نامه موجب تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد. (درس ۱۲)

۱۲- شیخ فضل‌الله نوری به دلیل اعمال نفوذ غرب‌گرایان در نهضت مشروطه و انحراف آن از مسیر اسلامی و ملی اولیه از صف طرفداران مشروطه جدا شد. (درس ۸)

۱۳- زیرا علاوه بر خرابی‌های حاصل از جنگ، مستعمراتش را از دست داده و محکوم به پرداخت غرامت‌های سنگین شده بود. (درس ۱۰)

۱۴- انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران و به خطر افتادن منافعشان بیم داشتند. / بعد از اکتشاف نفت و پی بردن به اهمیت آن در مبادلات جهانی، انگلستان سرمایه‌گذاری و طمع‌ورزی وسیعی در بخش‌های جنوبی کشورمان انجام داده بود. / ایران در مسیر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت و انگلستان می‌توانست با هزینه کمتری بین این دو منطقه کالا جابه‌جا کند. / بعد از انقلاب صنعتی، کشورهای اروپایی

۱- الف) غلط - به خط کهن مصری درست است. (درس ۱)

(ب) صحیح (درس ۱)

(ج) غلط - پس از تسلط مغولان بر ایران به دست هولاکوخان نوه چنگیزخان تشکیل شد. (درس ۴)

۲- الف) ۳ (دکتر محمد مصدق) (درس ۱۱)

(ب) ۴ (سرلشکر فضل‌الله زاهدی) (درس ۱۱)

(ج) ۲ (سپهبد حاجعلی رزم‌آرا) (درس ۱۱)

۳- الف) هویت ملی (درس ۴) (ب) مسجد سلیمان (درس ۱۱)

۴- الف) گزینه ۳ (درس ۱۰) (ب) گزینه ۲ (درس ۱۰)

۵- الف) امپراتوری عثمانی (درس ۱۴)

(ب) عملیات مرواید (درس ۱۴)

۶- الف) کریم‌خان، برخلاف سنت معمول، از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران (وکیل‌الرعا) خواند. (درس ۶)

(ب) پس از به توپ بستن مجلس اول توسط محمدعلی شاه قاجار در سال ۱۲۷۷. این دوره که یک سال به طول انجامید بار دیگر استبداد به جای مشروطیت حاکم شد. از این‌رو آن را دوره استبداد صغیر نامیده‌اند. (درس ۸)

۷- الف) منبع شناخت و تفکر / بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده / تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی. (درس ۱)

(ب) صلح ناپایدار / ناخشنودی از قراردادهای صلح ورسای / ضعف جامعه ملل / بحران اقتصادی / ظهور حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی و نظامی‌گرا. (درس ۱۰)

(ج) تورم / بیکاری / اعتصاب و ناآرامی‌های کارگری (درس ۱۰)

(د) کمیته انقلاب اسلامی / سپاه پاسداران انقلاب اسلامی / کمیته امداد امام خمینی / جهاد سازندگی / نهضت سوادآموزی / بنیاد شهید / بنیاد مسکن انقلاب اسلامی / بسیج مستضعفان / دادگاه‌ها و دادسراهای انقلاب اسلامی. (درس ۱۳)

(ه) حضور در خط مقدم جبهه در سال‌های اول جنگ؛ / تشویق برادران، همسران و فرزندان خویش برای حضور در جبهه؛ / تهیه و آماده‌سازی خوراک و پوشاک رزمندگان؛ / پرستاری از رزمندگان مجروح در بیمارستان‌ها؛ / پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده (درس ۱۴)

۸- الف) در عصر سلجوقی، دیوان وزارت که در رأس آن وزیر قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید. همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند. نظام اداری دوره خوارزمشاهی، تداوم نظام اداری سلجوقی بود، با

به تولید انبوه کالا دست زدند و ایران همواره یکی از بازارهای مورد توجه انگلستان بود. با رشد صنایع محصولات جدیدتری عرضه می‌شد که برای استفاده از آن‌ها احتیاج به زیرساخت‌های مناسب بود. / قیام‌های مستقل مردمی (مانند قیام میرزا کوچک‌خان و قیام شیخ محمد خیابانی) و ترس از پیروز شدن انقلابیون از نگرانی‌های نیروهای انگلیسی در ایرانی بود. / هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد بسیار بالا بوده و ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده با هزینه کمتر استفاده کند. / انگلستان برای تغییرات موردنظرش نمی‌توانست روی حکومت قاجار حساب کند، چون بی‌کفایتی و فساد آن‌ها به حدی باعث نفرت مردم از آن‌ها شده بود که هیچ‌گونه همراهی با این سلسله نمی‌کردند. / بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به خصوص بعد از ماجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌تواند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کند. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا شخص مورد اعتماد خود را به حکومت رسانند تا از طریق او بتوانند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند. (درس ۹)

۱۵- نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران / نقض حاکمیت ملی و استقلال کشور / مشروعیت بخشی به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت (درس ۱۱)

۱۶- این تظاهرات عظیم، دولت آمریکا را به این نتیجه رساند که روی کار آوردن دولت نظامی از بهاری نتیجه‌ای نداشته است / مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبر خود مصمم و جدی هستند / آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهره دیگری غیر از محمدرضا شاه باشد. (درس ۱۲)

۱۷- با بروز پاره‌ای از اختلاف‌ها میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان مشکلاتی در اداره کشور به وجود آمد. از اینرو، به فرمان حضرت امام مجمع تشخیص مصلحت، تشکیل شد تا به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان رسیدگی کند. (درس ۱۳)

۱۸- از یک سو موفقیت‌های نظامی رزمندگان ایرانی ادامه یافت و از سوی دیگر، حامیان خارجی صدام برای جلوگیری از سقوط رژیم بعثی عراق، انواع تجهیزات نظامی پیشرفته از قبیل: هواپیماهای جنگی، موشک‌های دوربرد و سلاح‌های میکروبی و شیمیایی را در اختیار این رژیم گذاشتند. (درس ۱۴)